

Mariánské Lázně, Vlkovice, Zádub-Závišín Příběhy z Podhory

O hoře Podhoře

Báje opředená hora, nejvyšší vrch Tepelské vrchoviny, je vyhaslou sopkou. Hora je složená převážně z čediče, vulkanického kamene, který je na Mariánskolázeňsku taven a dělají se z něho černé dlažby a potrubí. Název Podhora dříve znamenal Hora pod horou. Možná tak poukazuje na dřívější osídlení, což říkával sám J. W. Goethe při svých návštěvách Mariánských Lázní.

Když se po 1. světové válce vypouštěl Podhorní rybník, našly se tam podivné zbytky prehistorických kolových staveb. Ty dnes leží na dně Podhorní vodní nádrže a jejich tajemství stále čeká na rozluštění.

Podhora a její duch

Dle záznamu Bohuslava Balbína se o Podhoře vyprávělo toto: „Podle tvrzení okolních obyvatel žije na Podhoře, která je majetkem tepelského kláštera, podobný duch jako Rýbrcoul (Krakonoš) v Krkonoších. Lidé se velice bojí jeho hněvu. Toto zjevení vrací stromy, sesílá lijáky, průtrže mračen, kroupy, hromy a blesky z jasného nebe a nepřeje si nic jiného, než aby se ho lidé báli. Jindy zase lidem pomáhá, k hodným lidem je vlídný; když ho nevydráždíš výsměchem, neublíží nikomu.“ Dnes stojí socha tohoto Krakonoše z Podhory za hotelem Krakonoš. A když vystoupáte až na vrchol Podhory, kromě rozhledu do kraje uvidíte i úplně jinou krajinu, které místní říkají Krakonošova zahrádka.

Pověst o mlynářově chlapci z podhorního mlýna

Tam, kde je dnes vodní nádrž Podhora, býval rybník a pod ním Podhorní mlýn. „Podhorní mlynář poslal svého synka přes Podhoru do vzdálené školy v Ovesných Kladrubech. Nikde blíž škola nebyla. Chlapec chodíval do školy denně a po čase zajel mlynář do Ovesných Kladrub přeptat se učitele, jaké dělá hoch ve škole pokroky. Avšak učitel překvapen řekl, že mlynářova chlapce vůbec nezná. Rozzloben přijel mlynář domů a obořil se na chlapce, do jakéže to vlastně chodí školy. Nebyl si jist, jestli hoch nechodí „za školu“ a připravoval výprask. Ale synek tvrdil, že do školy chodí, ale ne do ovesnokladrubské. Když šel do školy poprvé, zjevil se

mu v Podhorním lese šedý mužík, zavedl ho do Hory a vyučoval ho kouzelnictví. Po skončení výuky ho zase vyvedl na okraj lesa, aby cestou domů nezaobloužil, a zmizel. Mlynář byl překvapen a ptal se, čemu se tedy naučil. Synek ho zavedl k rybníku a hbitě přešel po jeho hladině, aniž se namočil. Jindy v létě, když se blížila bouře a mlynář spěchal s vozem sena do mlýna, naříkal, že musí přes nebezpečné bažinaté louky. Chlapec zase ukázal něco, co se v Hoře naučil. Mávl rukou a nechal rybník zamrznout, takže vůz plně naložený senem přejel po ledu rovnou do stodoly bez velké objíždky.“

Pověst o Mlynáři z Podhorního mlýna

Mlynář na Podhorním mlýně byl zbožný muž, který každému rád pomohl, a proto mu rádi sloužili neviditelní skřítkové z Hory, doma i venku, na polích a lukách. Za to jim mlynář nosil do vchodu na jižní straně Hory miskou s mlékem. Jak šel čas, mlynář byl stále bohatší a úrody byly vysoké. Tehdy začal být lakotný a zdálo se mu, že už skřítky nepotřebuje. Přestal jim do Hory jídlo nosit.

Jednou o půlnoci kdosi zaklepal na okno. Mlynář vyskočil a skrze mlhy na lukách kolem potoka spatřil, jak skřítkové táhnou kamsi pryč. Každý nesl blikající světýlko a jen jako záchvěv větru slyšel mlynář volání: „*Měj se tu dobře, ty starý lakomče, už se nikdy nevrátíme!*“

Mlynář se tomu ze srdce zasmál a znovu ulehl. Ráno se mu všechno rozleželo v hlavě, vzal chléb a miskou s mlékem a šel k díře skřítků. Jídlo tam položil, ale příštího dne je našel netknuté. Od těch dob jeho hospodářství upadalo, přišla bída a nakonec musel žebrať ode vsi ke vsi. Jednoho dne zmizel a až po dlouhém čase našli lidé ve zdejší lesu lidskou kostru a kolem plno rozházeného havraního peří.

Víc o Podhoře na: www.marianskolazensko.info

Kvíz:

Jak stará je hora Podhora?

1. 50 000 let
2. 5–10 mil. let
3. 30–60 mil. let

Kde dnes můžete určitě vidět ducha hory?

1. za úplňku na vrcholu
2. u zádubské sjezdovky
3. v závišínské hospodě

Kdy byl zabit poslední vlk z podhorských lesů?

1. v 16. století
2. v 18. století
3. ve 20. století

Odpovědi se dozvíte v plné verzi příběhů a legend na webu www.marianskolazensko.info

Doporučená místa k zastavení: <https://mapy.cz/s/1fCSu>

Podhora 49.9712708N, 12.7709436E

Podhorní mlýn 49.9602875N, 12.8177219E

Tipy pro výlet: Na Podhoru se dostanete celkem pohodlně. Zaparkovat můžete v Závišíně nebo Milhostově. Odtud je to po značených trasách (žlutá) cca 2 km. Na úpatí vede asfaltová cesta a dále na vrchol lesní cesta vhodná pouze pro pěší. K vodní nádrži Podhora se dnes nedostanete.

Zdroj: Archiv Mariánskolázeňska, Hamelika RČ

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

www.marianskolazensko.info

Projekt byl realizován za přispění prostředků státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva pro místní rozvoj.